

Dvě základní lži při kontrole:

Kontrolující: „Nepřišli jsme kontrolovat, ale pomoci odhalit rezervy k úsporám.“

Kontrolovaný: „To jsme rádi, že jste přišli.“

VEŘEJNÁ KONTROLA

PROČ SE VĚNOVAT KONTROLE VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ?

Veřejné rozpočty vyberou každý rok na daních a následně přerozdělí na výdajích téměř jednu polovinu hrubého domácího produktu

...stát je bezkonkurenčně největší „firmou“ v celé ekonomice...

X

„Není-li soukromá firma dostatečně transparentní, nemůže být úspěšná. Dříve či později ztratí důvěru svých zákazníků, dodavatelů či finančních trhů a bude poražena konkurencí.

Na rozdíl od soukromé firmy však stát utrácí nikoliv svoje, ale cizí peníze.

Státy většinou nekrachují ani v případě velmi problematického hospodaření. Vyměnit management státu (tedy politiky u moci) nelze tak snadno a pružně jako management soukromé firmy...

V případě špatného hospodaření státu je „ztráta“ rozložena na všechny daňové poplatníky. „ (Transparency International)

ALOKACE VEŘEJNÝCH ZDROJŮ

„Veřejný sektor je ta část národního hospodářství, ve které jsou ve **veřejném zájmu** uspokojovány potřeby společnosti a občanů **formou statků** prostřednictvím **veřejných služeb**, je financována převážně z **veřejných rozpočtů**, je řízena a spravována **veřejnou správou**, rozhoduje se v ní převážně s využitím **veřejné volby** a podléhá **veřejné kontrole**. A ještě dodatek: tenduje k **neefektivnosti**.“

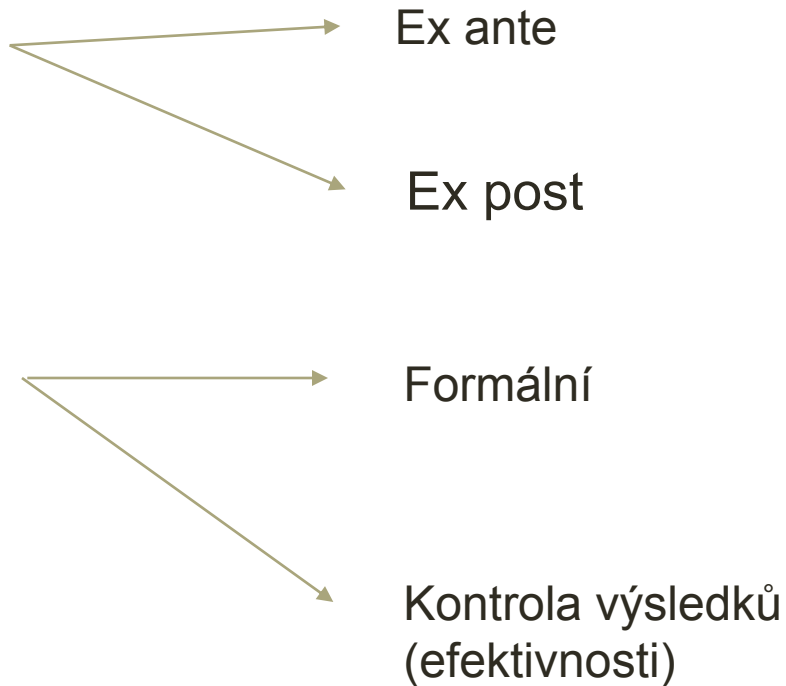
„Při alokaci veřejných zdrojů stojí rozhodovací subjekty před neustálou volbou, jak tyto vzácné zdroje použít. Řešení otázky je předmětem optimalizace, kdy se zřetelem na stanovené výdajové cíle a další omezující podmínky hledáme nejvhodnější alokační variantu, jak omezené veřejné zdroje co nejlépe využít s ohledem na stanovené cíle, jejich hodnotící kritéria a dané (omezovací) podmínky. (Nemec, kol, 2010)

„...**základní funkcí kontroly veřejného sektoru je zamezit plýtvání omezenými zdroji společnosti a zajistit, aby prostředky, které byly odebrány ve formě zdanění soukromým subjektům, které je tak nemohly vynaložit podle svých preferencí, byly alokovány efektivně.**“ (Transparency International)

KONTROLA

- součást řízení (managementu) - (plánování, organizování, personalistika, vedení a kontrola).
- zpětná vazba! (jednoduchá přímá zpětná vazba, dopředná zpětná vazba..)

DRUHY KONTROL

Nebo také externí (nezávislý orgán – NKÚ, ÚOHS) a interní (prováděna vnitřním orgánem).

PŘÍKLADY

*Je pozoruhodné, jak lidi stále fascinuje
tedy někdo vyhazuje jejich peníze do vzduchu.*

Představme si výdajový program, jehož cílem je vyhození 50 mld. Kč z okna směrem doleva. Jak k tomu přistoupí klasická, formální kontrola?

Výdaj 50 mld. Kč byl schválen v rámci zákona o státním rozpočtu. – O.K.

Na všech dokladech je razítko, že byl přezkoumán předběžnou kontrolou. – O.K.
Peníze se vyhodily z okna. – O.K.

Peníze se vyhodily z okna doleva. – O.K. Výdaj byl zaúčtován do příslušné rozpočtové položky. – O.K.

Zjištění: Program byl realizován v souladu s právním řádem České republiky.

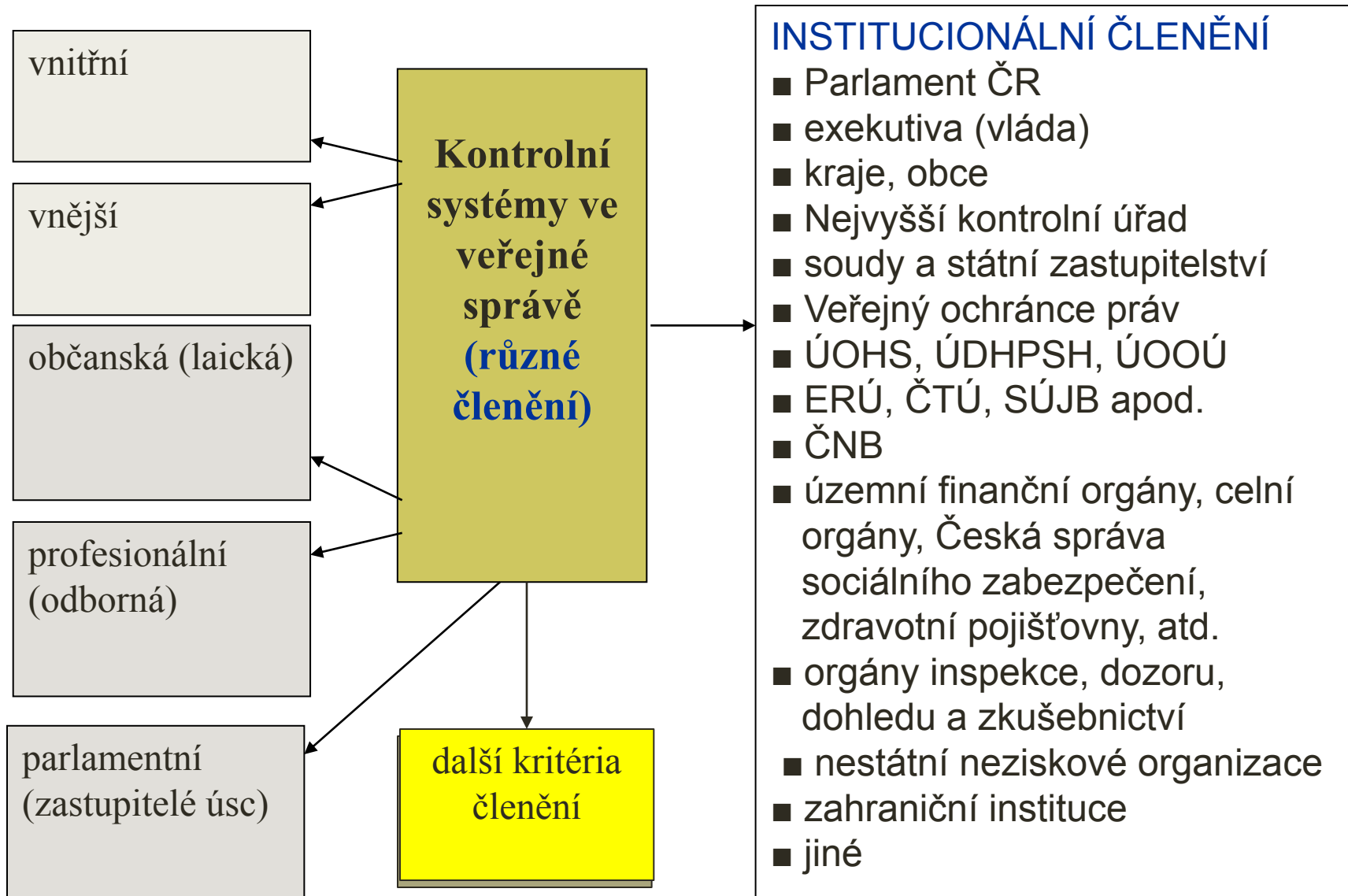
Zdroj: medved', J. - Nemeč, J. (2004): mikroekonomická východiska veřejných financí. Bratislava. 6

-institucionálního hlediska

Kontrolní systém	Legislativní úprava	Prováděcí instituce
Vnitřní kontrolní systém	Zákon č. 320/2001 S., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů	Orgány veřejné správy
Vnější kontrolní systém	Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu	Nejvyšší kontrolní úřad
	Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže	Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže
	Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky	Kontrolní výbor PS Parlamentu
	Zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny	
Státní kontrola	Zákon č. 522/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů	Orgány státní správy
Veřejnosprávní kontrola	Zákon č. 320/2001 S., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, část druhá	Instituce definované zákonem o finanční kontrole

Pramen: autor

ZÁKLADNÍ KONTROLNÍ SYSTÉMY ČESKÉ REPUBLIKY - ČLENĚNÍ

NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ ÚŘAD

- realizuje formální kontrolu i kontrolu obsahovou (výkonnostní audit)
- kontrola prostředků, které se vážou k subjektům ústřední státní správy (není realizována kontrola aktivit samosprávy, vyjma případů, kdy se jedná o prostředky poskytované ze státního rozpočtu – např. dotace).

<https://www.nku.cz/>

orgánů, fyzicky
v oblasti kontroly ukazuje tabulka 5.4.

Tab. 5.4 Předmět kontroly NKÚ a jeho působnosti

Předmět kontroly		Působnost stanovená zákonem
Státní majetek		Kontrola hospodaření se státním majetkem a finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob (vyjma prostředků vybíraných obcemi v jejich samostatné působnosti)
Státní rozpočet	Plnění státního rozpočtu	Kontrola plnění státního rozpočtu
	Státní závěrečný účet	Kontrola státního závěrečného účtu
Poskytnuté zahraniční prostředky ČR		Kontrola hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí
Záruky		Kontrola hospodaření s prostředky, za něž převzal záruky stát
Státní cenné papíry		Kontrola vydávání a kontrola umořování státních cenných papírů
Státní zakázky		Kontrola zadávání státních zakázek

Pramen: zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu (§ 3); upraveno autorem

POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU

- vliv na tok veřejných financí již od počátku – schvaluje státní rozpočet a rozpočty státních účelových fondů = ex ante kontrola vynaložení nejvýznamnějšího balíku veřejných prostředků ve státě.
- vliv prostřednictvím pozměňovacích návrhů (3 čtení)
- Ministerstvo financí podává zprávy o čerpání státního rozpočtu
- vláda předkládá návrh státního závěrečného účtu (30. dubna)
– neschvaluje se
- výbor rozpočtový a kontrolní (projednávání kontrolních závěrů NKÚ, výroční zprávy a zprávy MF o cenové kontrole).)

POLITICKÁ – PARLAMENT ČR, ZASTUPITELÉ

Parlamentní – poslanecká sněmovna, senát – veřejné, kontrolní závěry NKU, Schvalování zákonů, **Kontrola exekutivy**, Schvalování rozpočtu a státního závěrečného účtu

Vláda - Řídí, kontroluje a sjednocuje činnost ministerstev, předseda vlády dostává kontrolní závěry NKU

MINISTERSTVA – kontrolují dle svých kompetencí podřízené organizace, Správce kapitoly je odpovědný za hospodaření své kapitoly, vyhodnocuje hospodárnost, efektivnost a účelnost – zákon o finanční kontrole – **koncept 3E**

MF a ostatní ústřední správní úřady zajišťují kontrolu hospodaření s prostředky státního rozpočtu

V rámci vstupu do EU byl přijat **zákon o finanční kontrole ve veřejné správě** (EU systém finanční kontroly a řízení neustále zdokonaluje)

SŮDNI (PRAVNÍ) KONTROLA

Ústavní soud (interpretace zákonů, přezkoumává některé zásahy orgánů veřejné správy, rozhodnutí a právní předpisy, případně je zrušuje nebo vyvozuje důsledky z jejich nezákonnosti)

Nejvyšší správní soud a správní soudnictví (o žalobách proti rozhodnutí správních orgánů, o ochraně proti nečinnosti správních orgánů, o ochraně před nezákonným zásahem správních orgánů, kompetenční žaloby, věci volební a místní referendum, věci politických stran, daňové spory s finanční správou)

Nejvyšší soud a soudy

Nejvyšší státní zastupitelství

Veřejný ochránce práv (např. vlastní návrhy Ústavnímu soudu na zrušení podzákonných předpisů)

OBČANSKÁ (LAICKÁ) KONTROLA

Pro občany není vždy snadné získat informace

Realizace nápravy značně problematická, proto odborníci doporučují obracet se na profesionální kontrolu, případně nestátní neziskové organizace

- NKÚ, Ombudsman, správní soudnictví
- Finanční úřady, ÚOHS, Úřady práce, inspekce...
- Např. NNO pro právní, finanční, ekologické, spotřebitelské poradenství, iniciativa Rekonstrukce státu <http://www.rekonstrukcestatu.cz> apod.

Občanská kontrola jen doplňkem (nezbytným!) k funkční a účinné parlamentní kontrole a k profesionální kontrole

REGISTR SMLUV

Všechny státní a veřejnoprávní instituce, územně samosprávné celky, státní podniky, právnické osoby, v nichž má většinovou majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek a další instituce definované zákonem mají **povinnost zveřejňovat uzavírané smlouvy s plněním nad 50 tis. Kč bez DPH v registru smluv.**

Registr smluv je informačním systémem (podle zákona č. 340/2015 Sb.), který je veřejně dostupný. Od 1. 7. 2017 je zveřejnění v registru smluv podmínkou účinnosti těchto smluv (pozor ne osobní údaje, obchodní tajemství, utajované skutečnosti apod.)

Výjimky: např. smlouvy s následujícími subjekty: občané, bezpečnostní orgány, obec, která nevykonává rozšířenou působnost a její organizace, 7 správců kapitol, umělci a další. Správcem registru smluv je MV. <https://smlouvy.gov.cz/>

PŘÍPADOVÁ STUDIE VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Podle zprávy OECD mapující úplatkářství (2014) je nadpoloviční většina úplatkářských trestných činů spojena se zadáváním veřejných zakázek, přičemž v průměru výše úplatku představuje téměř 11 % z celkové hodnoty transakce a kolem 35 % zisků.

*Sahra, nenadepsal jsem si obálky.
Nevíte, ve které je nabídka, a ve které úplatky?*

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Veřejná zakázka = veřejný výdaj => alokační efektivnost

Hodnota veřejných zakázek tvoří cca 12 % HDP

Trh veřejných zakázek tvořil v roce 2018 cca 624 mld. Kč, z toho přes 500 mld. Kč vynaložili veřejní zadavatelé.

Veřejní zadavatelé za veřejné zakázky utratili zhruba 1/5 veřejných výdajů.

„Současně patří veřejné zakázky z hlediska korupčního rizika k nejvíce ohroženým oblastem veřejného financování. Kromě objemu transakcí a příslušných finančních zájmů narůstá riziko korupce i díky složitosti procesu, úzké spolupráci mezi státní a soukromou sférou a množství zúčastněných stran. Podle Zprávy OECD o zahraniční korupci (2014) se veřejné zakázky podílejí více než polovinou na všech korupčních případech (následuje celní odbavení, upřednostnění jedné ze stran, zvýhodněný daňový režim, povolovací řízení, prodej důvěrných informací a prodej víz).“ (Transparency International, online)

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE (ÚOHS)

- Ústředním orgánem státní správy ČR s pravomocemi v oblasti ochrany hospodářské soutěže, dohledu nad zadáváním veřejných zakázek, monitoringu a koordinace veřejné podpory, kontroly zneužití významné tržní síly a vykonává působnost vyplývající ze zákona o platebním styku. Úřad je řízen předsedou, jmenovaným prezidentem republiky na šestileté funkční období.

■ Historie

- 1991 zřízen Český úřad pro hospodářskou soutěž
- 1992-1995 Ministerstvo pro hospodářskou soutěž
- 1996 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

PŮSOBNOST A ORGANIZACE ÚOHS II

- ústřední orgán státní správy (další ÚOSS – ČTU, ERÚ, ÚOOÚ, ČSÚ...)
- nezávislý - nepodléhá žádnému ministerstvu
- zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, podpora a ochrana HS proti jejímu nedovolenému omezování
- předseda Úřadu (6 let, jmenován prezidentem na návrh vlády, max. 2 mandáty), 3 místopředsedové
- Dle zákona o působnosti Úřad:
 - vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže
 - vykonává dozor nad zadáváním veřejných zakázek
 - vykonává další působnosti stanovené zvláštními zákony

SPRÁVNÍ PROCES A SOUDNÍ PŘEZKUM I

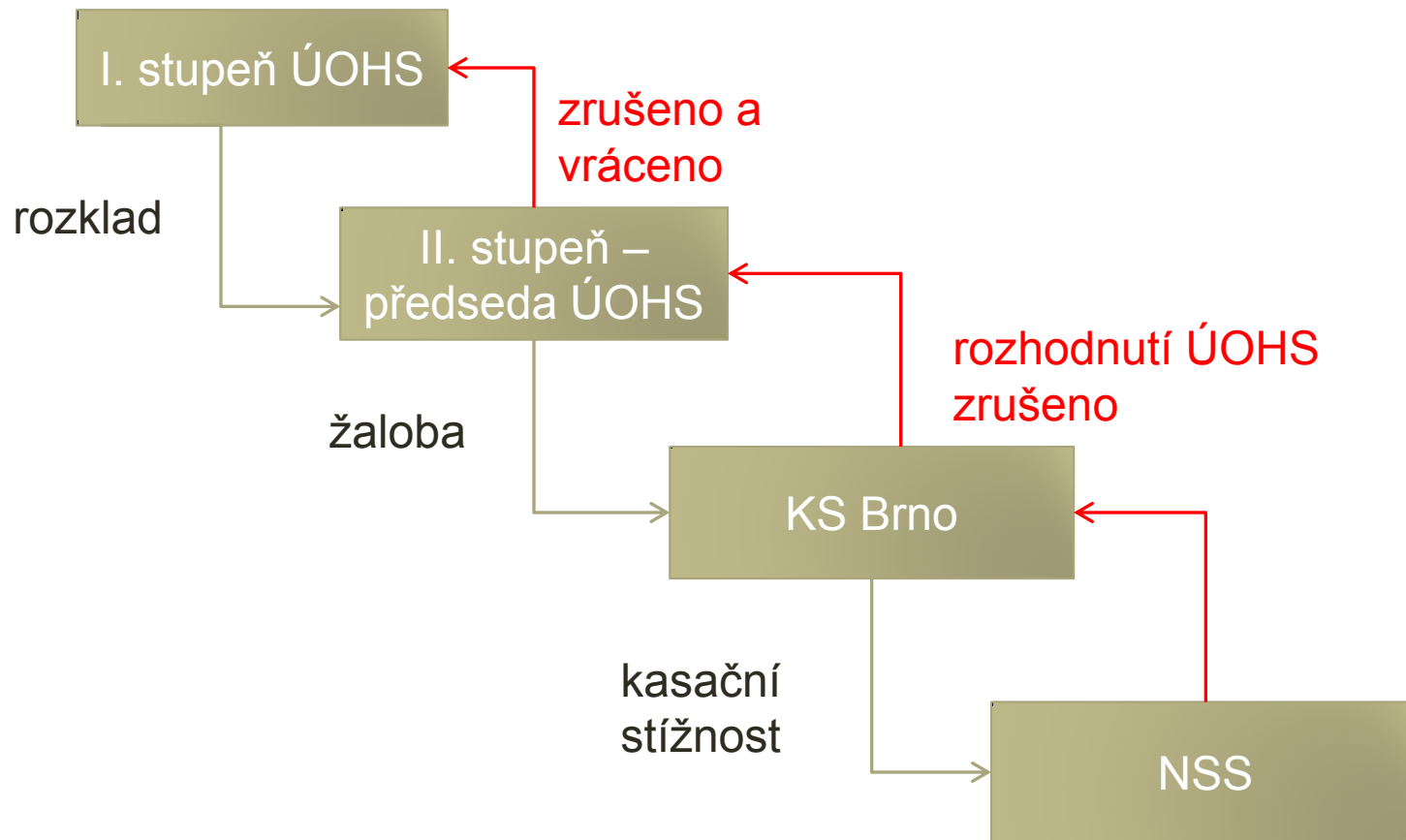
Správní řízení dle správního řádu (č. 500/2004 Sb.)

- dvoustupňové
- rozklad k předsedovi Úřadu

Soudní přezkum

- žaloba ke Krajskému soudu v Brně
- mimořádný opravný prostředek – kasační stížnost k NSS

SPRÁVNÍ PROCES A SOUDNÍ PŘEZKUM II

PŮSOBNOST A ORGANIZACE ÚOHS

Předseda ÚOHS

- Petr Rafaj (od 2009, v 2015 jmenován na druhé období)
- Transparency International dlouhodobě kritizuje chod Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), a působení jeho předsedy Petra Rafaje. Činnost úřadu přímo ovlivňuje oblast veřejných zakázek a má být garantem ochrany hospodářské soutěže.
- <https://www.transparency.cz/duvody-pro-odvolani-petra-rafaje-z-cela-uradu-pro-ochranu-hospodarske-souteze/>
- Rafaj je spojován s několika závažnými korupčními kauzami. V rámci vyšetřování podezření z trestné činnosti mu dokonce policie zabavila hotovost v hodnotě přibližně 2 milionů korun, protože nedokázal vysvětlit její původ.
- Nepotvrzené informace – spekulace – vyzván k rezignaci, nástupce prezidentům kůň“ –

KONTROLA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK – PŘÍKLAD LAICKÉ, OBČANSKÉ KONTROLY

- Transparency International – nevládní nezisková organizace , jejímž posláním je mapovat stav korupce v ČR a svou činností aktivně přispívat k jejímu omezování.
- Zavedení poplatků za podnět (10.000 Kč) zrušil v 2019

Ústavní soud

- (31) z principu právního státu vyplývají požadavky předvídatelnosti a bezrozpornosti práva a zákaz libovůle; současně platí zásada primátu jednotlivce před státem, kdy stát slouží všem občanům, a nikoliv občané státu.
- Požadavek jednoznačnosti zákona ... platí o to více v případě, kdy zákon stanoví poplatkovou povinnost ..., jak je tomu v nyní přezkoumávané věci.
- Z čl. 4 odst. 1 Listiny se totiž podává, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Tato poplatková povinnost proto musí být zákonem stanovena zcela jednoznačně, srozumitelně, konzistentně a předvídatelně.
- (42) Jak ... (uvádí sám úřad ve výroční zprávě), počet jím prošetřených podnětů po zavedení poplatků výrazně klesl z počtu 1305 podnětů v roce 2016 na 93 podnětů proti v roce 2017. Bez ohledu na frekvenci samostatné kontrolní činnosti ze strany úřadů je pak možno podle Ústavního soudu konstatovat, že podněty jsou nenahraditelným informačním zdrojem pro činnost úřadu, neboť ani jeho sebelepší kontrolní činnost nemůže zdaleka

Kontrola veřejných zakázek – příklad laické, občanské kontroly

- **Transparency International – nevládní nezisková organizace , jejímž posláním je mapovat stav korupce v ČR a svou činností aktivně přispívat k jejímu omezování.**
 - Zavedení poplatků za podnět (10.000 Kč)
 - Rozsudek ústavního soudu dostupný zde <file:///C:/Users/User/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/OL87WU7A/PI. US 7 19 vc. disentu.pdf>
 - **Podle čl. 1 odst. 1 Ústavy je Česká republika svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Současně platí (čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny), že státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Z právě uvedeného ústavního principu právního státu přímo vyplývají požadavky předvídatelnosti a bezrozpornosti práva a zákaz libovůle; současně platí zásada primátu jednotlivce před státem, kdy stát slouží všem občanům, a nikoliv občané státu....**
 - **„....v roce 2018 (myšleno patrně ke dni podání vyjádření Ústavnímu soudu) započal kontrol pouze pět, a to až po zahájení šetření ze strany Veřejné ochránkyně práv. Jak bylo přitom poznamenáno shora (což uvádí sám úřad ve výroční zprávě) počet jím prošetřených podnětů po zavedení poplatků výrazně klesl z počtu 1305 podnětů v roce 2016 na 93 podnětů proti v roce 2017. Bez ohledu na frekvenci samostatné kontrolní činnosti ze strany úřadů je pak možno podle Ústavního soudu konstatovat, že podněty jsou nenahraditelným informačním zdrojem pro činnost úřadu, neboť ani jeho sebelepší kontrolní činnost nemůže zdaleka nahradit zájem subjektů stojících mimo Úřad pro ochranu hospodářské soutěže“**
-

EFEKTIVNOST A VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

NKÚ, Auditní orgán MFČR (MMR – Výroční zpráva o stavu a vývoji veřejných zakázek v ČR..)

Economy, Efficiency, Effectiveness

V podstatě to dle Pavla (2013) znamená odpovědět si na dvě základní otázky.

Jsou věci dělány správně?

Jsou dělány správným způsobem?

Soukromý sektor má k dispozici ukazatel ziskovosti, prostřednictvím něhož získá velmi snadno odpověď na výše uvedené otázky. Veřejný sektor takový ukazatel nemá. Veřejným projektem (veřejnou zakázkou) zajišťuje statky a služby, které pak ale spotřebitelům nabízí bezplatně, nebo za sníženou cenu.

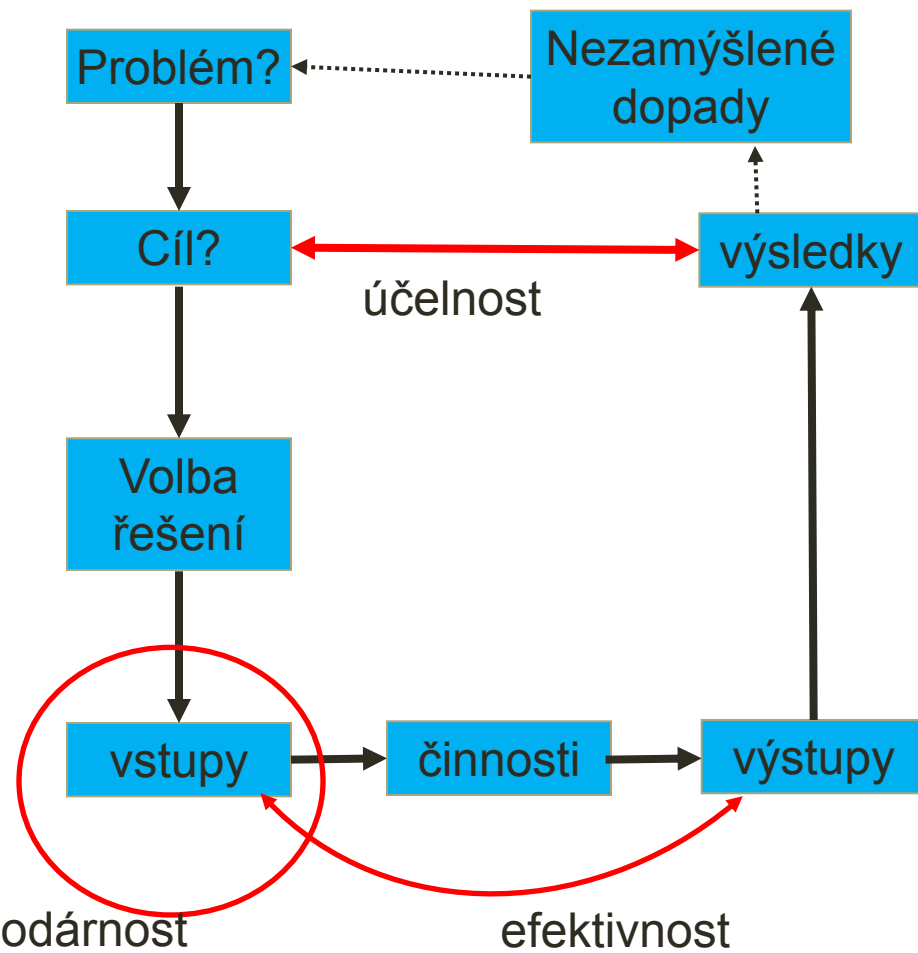
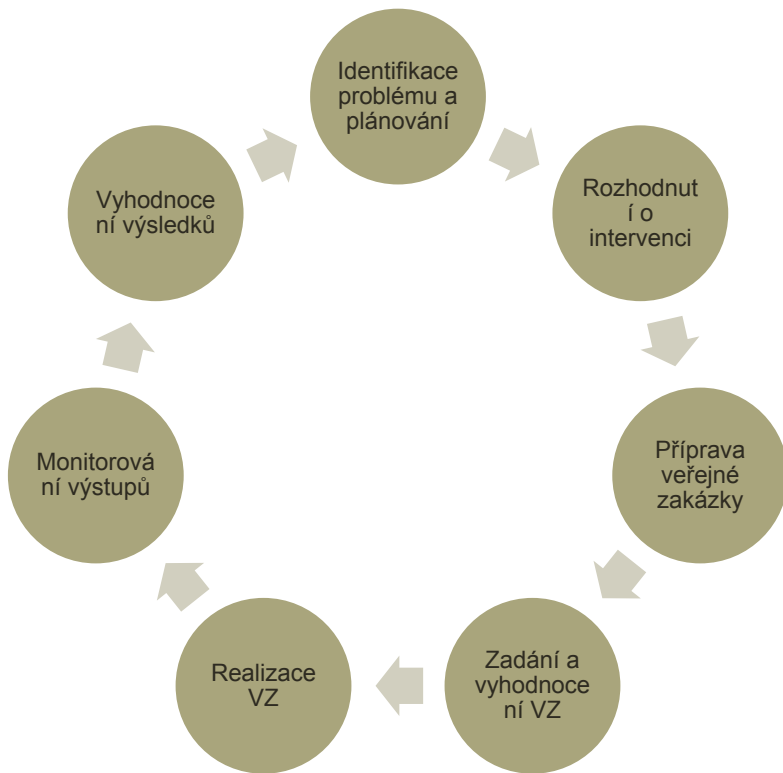
Hospodárnost máme vyřešenou relativně snadno – sledujeme, zda vstupy potřebné k realizaci projektu byly pořízeny v potřebné kvalitě za nejnižší cenu. To znamená, zda službu, nebo statek jsme zajistili co nejlevněji to šlo za předpokladu, že neutrpěla na kvalitě (potřebné, nutné úrovně – možno představit jako určitý standard). U VZ potřebnou kvalitu zakomponujeme do předmětu veřejné zakázky a následně prostřednictvím stanovení technických a kvalifikačních předpokladů ji zajistíme. Prověříme, zda toto splňují přijaté zakázky a pak jednoduše vybereme tu s nejnižší cenou – velmi snadno můžeme soutěžit na cenu. Poznámka: Zadavatel musí sám určit standard statku (služby) a popsat jej prostřednictvím technických podmínek.

3E POKRAČOVÁNÍ..

Účelnost se posuzuje zda veřejný projekt splnil cíle respektive uspokojil potřeby, na které byl zaměřen. Poznámka: Cíle samozřejmě musíme definovat a tak, aby byly měřitelné. Příklad: Modernizací školy chceme dosáhnout energetickou úsporu. Možno měřit prostřednictvím kWh a tu následně vyjádřit v peněžních jednotkách. Následně mohu vybírat takovou variantu, která nejvíce uspokojí moji potřeba (znamená nejvyšší tepelnou úsporu). Zřejmě využiji pro hodnocení nákladů životního cyklu.

Efektivnost – dává do vztahu přínosy projektu k jeho nákladům a posuzuje tedy náklady na jednotku výstupu, tzn. vyberu takovou variantu, kdy dosáhnou ↑ rozsahu služby (statku) ↑ kvality statku (služby) a ↑ přínosů

ŽIVOTNÍ CYKLUS VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK V MODELU 3E

Kabátek, Š. 2016. 3E VE VEŘEJNÝCH VÝDAJÍCH – ZOBRAZENÍ V DOKLADECH KONTROLOVANÝCH OSOB.

CS – PRAŽSKÝ KARLŮV MOST (15.7.2019 – ZÁŘÍ 2019)

- 15.7.2019 dva turisté vytvořili graffiti na Karlově mostě
- 26.7.2019 uzavřel správce mostu, TS, hl. m. Prahy, s restaurátorem JM smlouvu o odstranění ve lhůtě 20 dnů za 40 tisíc Kč
- oprava (konzultována s Národním památkovým úřadem plus památkové oddělení magistrátu) měla být provedena pomocí chemických rozpouštědel a kuchyňského kartáčku
- zamítnut návrh firmy, které nabízela odborné očištění laserem zdarma a na počkání

CS – PRAŽSKÝ KARLŮV MOST

- akce schválena na základě soutěže → s ohledem na cenu není potřeba, pravděpodobně kladné zkušenosti z minulých let
- prošla akce předběžnou kontrolou → nepochybně ano
- byla akce pod veřejnou kontrolou → mediálně známý případ
- splňuje akce principy 3E → Economy (hospodárnost), Efficiency (efektivnost) a Effectiveness (účelnost)
 - účelnost (optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů) → akce povede k odstranění graffiti
 - efektivnost (takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění) → rozsah, kvalita a přínos je dán
 - hospodárnost (zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů) → za rozsah kvality odpovídá zadavatel (+ konzultace památkový odbor) ... ale konkurenční nabídka zdarma

CS – PRAŽSKÝ KARLŮV MOST

- MČ graffiti 28.7.2019 tajně a bez souhlasu správce a úřadů během dvou hodin odstranil
- „neodborné vyčištění pilíře Karlova mostu od sprejerského nápisu mohlo být záměrnou snahou znehodnotit práci restaurátorů“ (experti z firem, které se odstraňováním graffiti zabývají)
- Jednatel firmy xxx PL uvedl, že cena za profesionální stoprocentní chemické odstranění zmíněného graffiti by od jeho firmy stála 5390 Kč bez DPH a zabrala by tři hodiny
- laboratorní zkoumání správce přesvědčilo, že zdivo poškozeno nebylo; primátor guerillovou metodu ocenil a případ označil za pomyslný vztyčený prst nad nastavenými procesy magistrátu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ – PŘÍPAD MPSV

- Informační systém veřejné správy často zajišťován třetí stranou, která systém vlastní a zadavateli neumožňuje jej výrazněji modifikovat nebo zvolit jiné řešení
- IS je komplexní; předání jeho správy další straně hrozí ztrátou již uložených dat (nekompatibilita zvolených řešení)
- Problém asymetrických informací
- Příklad MPSV:
 - OKsystem → (2010) Fujitsu Technologies (→ odsouzen náměstek VŠ na 4 roky) → vráceno OKsystem → 2x vypsán tendr na nový systém
 - 2014: vítězí OKsystem za 616 mil. Kč; MPSV odstoupilo od smlouvy
 - 2017: vítězí DXC technology za 270 mil. Kč → napadeno OKsystem (824 mil. Kč) kvůli ceně → ÚOHS nařídil přezkum → MPSV vyřadilo vítěze → „vítěz“ napadl u ÚOHS → úřad nařídil soutěž zrušit → nová soutěž na provozovatele starého informačního systému od 2021
 - Nové řešení předpokládá, že dnešní provozní výdaje 510 mil. Kč (další výdaje rozvoj; celkové až 3 mld. Kč v 2020) → redukce na 190 mil. Kč

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ – PŘÍPAD MD (2020)

- Ministerstvo dopravy (SFDI) připravilo zakázku na dodavatele „systému prodeje elektronických dálničních známek“ → zakázku vyhrál Asseco za 400 mil. Kč
- Zakázka kritizována jako předražená → konec ministra VK
- premiér AB podal v únoru trestní oznámení
- Hackathon (konec ledna) → 60 dobrovolníků za prodloužený víkend naprogramovalo e-shop na dálniční známky
 - AB (únor): „řešení použijeme“
 - duben: stát nevyužije nic, použitelná byla jen malá část
 - státního podniku Cendis pro systém využil vlastní řešení; řešení bylo částečně inspirováno myšlenkami z hackathonu

IS VS – AUTOMATIZOVANÍ DAŇOVÝ INFORMAČNÍ SYSTEM (ADIS – 2016)

Systém Finanční správy ADIS od IBM je dnes jeden z nejzastaralejších systémů státu, který stále funguje.

- 90% ADIS postaveno na zastaralém prostředí z konce 80. začátku 90. let (Informix 4 GL).
- Vývoj probíhal přírůstkově v oddělených daňových silech (po daních).
- Není vyvíjeno objektivě, běžné standardní komponenty jsou komplikovaně vytvořené v zastaralém prostředí (od roku 1993).

Zastaralost systému generuje enormní pracovní neefektivitu. Také klíčový proces daňové kontroly je oproti mezinárodnímu standardu zcela nedostatečný.

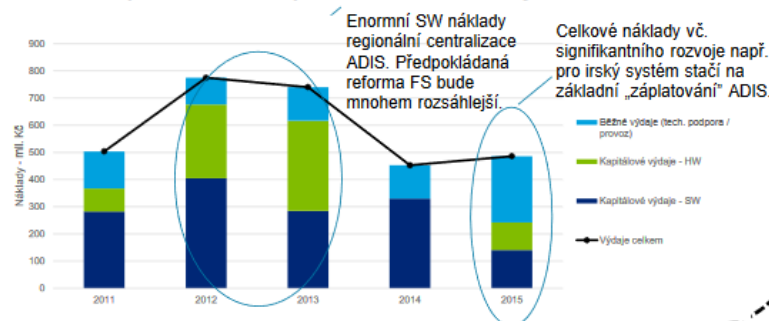
- Minimálně 30% úkonů by šlo v systému ušetřit dnes již zcela běžnými okny, myši, pohledem přes subjekt, nezamrznáním systému a lepší automatizací rutinních transakcí (např. výpočty, importy).
- Mnoho oprávněných stížností kontrolorů FS, nedostatky jsou v základní informační podpoře.

Legislativní reforma Finanční správy je příležitost pro zvýšení fiskálního efektu a větší komfort pro poctivé plátce.

- Přes 5000 pracovníků lze nasadit na kontroly, na místo provádění rutinních transakcí v ADIS bez přidané hodnoty.
- FS musí modernizovat také způsob komunikace s plátcí
- Podle metodiky Deloitte je souč. model FS silně pozadu za moderními státy.

Zastaralost systému generuje enormní nákladnost při každé úpravě. Za prostředky, za které se ADIS každý rok nedostatečně „záplatuje“ a rozšiřuje, lze pořídit provoz a rozvoj moderního daňového systému.

- 47% je odhadovaná neefektivita vývoje SW ADIS díky zastaralému prostředí. Za posledních 5 let to je 612 mil. Kč.

Úředníci Finanční správy nejsou s ADIS zásadním způsobem spokojeni.

- Velký počet pracovníků FS - 3475 hodnotilo ADIS jako podprůměrný, zejména uživatelská přívětivost a podpora zcela propadla
- Velmi vysoký počet komentářů -1017, z nichž 95% je negativních. Upozorňují na základní nedostatky systému. Některé komentáře jsou silně emocionální až zoufalé.

„ADIS je uživatelsky velmi zastaralý až nepřátelský“

„Spousta lidí i po delší době pořád nechápe, jak systém funguje a případně jak a kde na sebe různé části navazují“

IS VS – AUTOMATIZOVANÝ DAŇOVÝ INFORMAČNÍ SYSTEM (ADIS – 2019)

NKÚ vyhodnotil, že peněžní prostředky na provoz a další rozšíření zastaralého IS ADIS byly vynakládány neúčelně, neekonomicky a neefektivně

- Při rozšiřování IS ADIS o EET a další aplikační komponenty nerespektovalo GFŘ pravidla pro schvalování projektů ICT hlavním architektem eGovernmentu
- GFŘ prohloubilo závislost na stávajícím dodavateli IS ADIS a neoprávněně zvolilo k zadání veřejných zakázek v objemu přes 400 mil. Kč nesoutěžní postupy. GFŘ takto pořídilo informační technologie v hodnotě cca 70 mil. Kč, jejichž potřebný výkon mohlo zajistit již pořízeným hardwarem

NKÚ 2019. Kontrolní závěr z kontrolní akce 18/07 Informační podpora agendy daňového řízení.

DĚKUJI ZA POZORNOST

A NĚCO Z TISKU

Rafaj končí v čele antimonopolního úřadu. Zeman přijal jeho demisi

Šéf ÚOHS Rafaj složil po velkém tlaku funkci. Já a rodina jsme se stali terčem vykonstruovaných obvinění, tvrdí (HN)

Šéf antimonopolního úřadu Rafaj v prosinci skončí. Nahradit by ho mohl Mlsna z vnitra (<https://domaci.ihned.cz/c1-66826960-rafaj-zacatkem-prosince-rezignuje-na-predsedu-antimonopolniho-uradu-nahradit-by-ho-mohl-mlsna-z-vnitra>)

Rafaj k začátku prosince rezignuje na předsedu ÚOHS <https://www.msn.com/cz/zpravy/newspanorama/rafaj-k-za%c4%8d%c3%a1tku-prosince-rezignuje-na-p%c5%99edsedu-%c3%baohs/arcid=BB19N57w?ocid=msedgdhp>

Pikal (Piráti): Rafaje provází i řada personálních skandálů

<https://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-volicum/Pikal-Pirati-Rafaje-provazi-i-rada-personalnich-skandalu-639750>

TROCHU Z JINÉHO SOUDKU...

Vláda chce v době nouzového stavu osekát miliardy do vzdělávání a sociálních služeb ve prospěch nepřipravených infrastrukturních projektů, zvyšuje tím korupční rizika

<https://www.transparency.cz/vlada-chce-v-dobe-nouzoveho-stavu-osekat-miliardy-do-vzdelavani-a-socialnich-sluzeb-ve-prospech-nepripravenych-infrastrukturnich-projektu-zvysuje-tim-korupcni-rizika/>

MOŽNÁ BUDE UŽITEČNÉ...

SVI MU

<https://monitoring.anopress.cz/Anopress>